

ЕКСПРЕСІЯ МАРКЕРІВ P53, P21^{waf1/cip1} ТА P63 ПРИ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОМУ ТИРЕОЇДНОМУ РАКУ ТА ЇХ АСОЦІАЦІЯ З КЛІНІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ

Мужичук О.В.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Вступ. В теперішній час активно вивчається роль експресії білків p53, p63 та p21^{waf1/cip1} в канцерогенезі, зокрема тиреоїдному. Обговорюється зв'язок між рівнем експресії маркерів апоптозу та проліферації з агресивністю перебігу деяких гістологічних варіантів тиреоїдного раку.

Мета роботи – дослідити асоціацію експресії білків p53, p63 та p21^{waf1/cip1} з основними морфофункціональними показниками пухлинного росту у хворих на тиреоїдний рак.

Матеріали і методи. У 128 хворих, що були прооперовані з приводу диференційованого (папілярного або фолікулярного) раку щитовидної залози, в пухлинній тканині імуногістохімічним методом вивчали експресію p53, p21^{waf1/cip1} та p63. В подальшому проводили зіставлення показників експресії зазначених маркерів з такими показниками пухлинного росту, як вік хворих, розмір пухлини, її мультицентричність та екстратиреоїдне розповсюдження, ураження лімфовузлів та наявність віддалених метастазів, частота реєстрації III та IV стадії захворювання.

Результати. Між рівнем експресії p53 та клінічними проявами пухлинного росту кореляції не виявлено.

Низький рівень експресії p21^{waf1/cip1} спостерігали частіше в більш ранньому віці – $42,05 \pm 1,34$ р., і переважно серед чоловіків – в $34,43 \pm 6,08$ %, випадків. При високому рівні експресії цього маркера середній вік хворих був значно більшим ($p < 0,001$) та дорівнював $48,88 \pm 0,99$ р., а частка чоловіків – менше ($p < 0,01$) і складала $13,64 \pm 4,22$ %. При папілярному раку різниця в віці хворих з різним рівнем експресії p21^{waf1/cip1} була найбільш значущою ($p < 0,001$). Так, середній вік хворих з низьким рівнем цього білка в пухлині склав $37,02 \pm 1,87$ р., а при високому – $47,05 \pm 1,17$ р. При високому рівні експресії p21^{waf1/cip1} в пухлині значно частіше ($p < 0,001$) спостерігали

її екстратиреоїдне розповсюдження – в $19,67 \pm 4,89$ %, а мультицентричний ріст – в $22,73 \pm 5,16$ %, в порівнянні за її низької експресії, де ці показники склали $4,92 \pm 2,77$ % та $8,20 \pm 3,51$ % відповідно.

Експресія p63 спостерігалась лише в клітинах папілярного раку. При її наявності середній вік хворих був статистично більшим ($p < 0,05$) і дорівнював $43,50 \pm 1,50$ р., порівняно з її відсутністю, коли він склав $37,84 \pm 1,91$ р. Також за наявної експресії p63, спостерігалось значне збільшення відсотка випадків мультицентричного росту пухлини ($p < 0,01$) до $30,23 \pm 7,00$ % та частоти реєстрації III та IV стадій пухлинного процесу ($p < 0,05$) до $34,88 \pm 7,27$ % порівняно за її відсутності, коли ці показники склали лише $7,14 \pm 4,87$ % та $17,86 \pm 7,24$ % відповідно.

Висновки. Тиреоїдний рак з високим рівнем експресії p21^{waf1/cip1} та з наявною експресією p63 розвивається в більш старшому віці. Високий рівень експресії p21^{waf1/cip1} в клітинах диференційованого тиреоїдного раку та p63 в клітинах папілярного його варіанту асоційовані з такими показниками агресивності пухлинного росту, як мультицентричність, екстратиреоїдне її розповсюдження, частота виявлення III та IV стадій пухлинного процесу.

Summary: We selected 128 patients with differentiated (papillary or follicular) thyroid carcinoma. We analyzed the results of immunohistochemical staining for p53, p21^{waf1/cip1}, p63 and the correlation with the patients' age, gender, tumor size, multifocality, extrathyroidal invasion, cervical lymph node invasion, distant metastasis, frequency of 3 and 4 stage of disease. The p53 expressions was not associated with the clinical parameters. The p63 expression was present only in papillary thyroid cancer. Tumor multifocality, extrathyroidal invasion, frequency of 3 and 4 stage of disease and patient's age were significantly higher in the p21^{waf1/cip1}-high level and p63-positive group.